

Baggrund

Når man behandler et sår er det væsentligt at man hindrer spredning af sygdomsfremkaldende mikroorganismer i forbindelse med sårbehandling, ved at overholde de hygiejniske principper under proceduren. I denne vejledning er kun beskrevet rene skiftninger.

Formål

At mindske mængden af bakterier i såret og holder de ubrugte bandager rene, for derved at øge mulighederne for god sårheling.

Krav til personalet

Sygeplejersker og SSA skal være oplært i hvordan man håndterer rent – urent i forbindelse med sårbehandling. Ukomplicerede bandageskift kan personligt uddelegeres til en hjælper efter grundig gennemgang af proceduren.

Principper

De generelle hygiejniske forholdsregler følges. **Engangsplastikforklæde bruges hver gang.** Med mindre der er ordineret sterilt NaCl, eller der er tale om fistelgange, knogle- eller senekontakt, anvendes vandhanevand (der har en kvalitet så det kan drikkes) til soignering eller spul af såret.

Vinduerne i rummet holdet lukket mens behandlingen foregår.

Instrumenter

Flergangsinstrumenterne pakkes i klare poser – som skiftesæt med en **kirurgisk saks og almindelig pincet, kirurgisk pincetter** der er enkeltpakket samt **sygeplejesakse** der ligeledes er enkeltpakket.

- Flergangsinstrumenter steriliseres efter hver brug efter kontakt med borgeren (både sår og huden) eller urene bandager, samt hvis de ikke er håndteret rent.
- Steriliserede sygeplejesakse, der udelukkende anvendes med rene handsker eller desinficerede hænder, og kun bruges i rene/sterile bandager, kan genanvendes, og lægges i sårkassen efter brug. Sendes til sterilisation samtidig med at sårkassen rengøres en gang om måneden samt ved forurening
- Saks til opklipping af kompressionsbandager, (der kun anvendes ved intakt hud), kan rengøres med vand og sæbe og efterfølgende desinficeres med swaps med ethanol 70-85 % og anbringes i plastpose i sårkassen igen. Efter ophør af anvendelse sendes saksen til sterilisation
- Skærende og stikkende genstande, som har været anvendt i såret, skal anbringes i kanylebøtte på stedet

- Engangspincet anvendes til fjernelse af forbindelse der ligger inde i såret (eksempelvis ved fistler) og kasseres efter hver brug (fås både enkeltpakket eller pakket i skiftesæt med afdækningsstykke, skål og gaze stykker)

Sårkasser

- Opbevares hos borgerne i skab eller på hylde, ikke på gulvet
- Sårkassen lukkes omhyggeligt efter brug
- Rengøres en gang om måneden samt efter behov (ved synlig forurening eller urent håndteret)
- Remedier til sårbehandling opbevares ryddeligt i kassen, således at overblikket bevares
- I tilfælde, hvor man efter sårheling ønsker at lade sårkassen forblive i hjemmet (i forbindelse med evt. nye sår), tømmes kassen for anbrudte produkter og rengøres efterfølgende
- Der tages ikke sårprodukter med retur til depot

Pakning af sårkasser

Sårkassen pakkes i sygeplejedepotet med remedier til højst 1 uge ad gangen efter rene principper:

- Handsker i pose (skal ikke tages fra æsker på badeværelse)
- Engangsplastikforklæder
- Afdækningsstykker (evt som engangsskiftesæt hvis pincetten skal bruges)
- Affaldsposer
- Steril saks
- Små skåle/bæger
- Evt. sprøjter til skyl

Herudover pakkes de forventede anvendte bandager.

Ved afprøvning ved bandageskift tages kun enkelte bandager med, indtil den ideelle løsning er fundet.

Remedier til opfyldning i sårkasser pakkes og transporteres i lukket plastikpose.

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 2.1

Sårbehandling i eget hjem

Gældende fra marts 2019
Rev. senest marts 2022

Bandager

- Sterile og rene bandager håndteres med rene engangs nitrilhandsker eller desinficerede hænder
- Der anvendes så vidt muligt bandager, der har en passende størrelse, således at, tilklipning og opbevaring af åbne produkter minimeres

Opdækning til sårbehandling

- Låget tages af sårkassen, med undersiden opad
- Håndhygiejne udføres inden fremtagning af remedier og inden påtagning af handsker
- Plastikforklæde påtages
- Affaldspose gøres klar
- Rent afdækningsstykke lægges på bord, eller undersiden af låget på sårkassen benyttes
- Der fremlægges diverse remedier og bandager, der forventes anvendt (kan gøres senere)
- Ved evt. tilklipning af produkter anvendes ren saks
- Diverse cremer trykkes ud på det blå stykke (eller efter soignering på en ren handske)

Ekstra handsker tages frem til skift undervejs (inklusiv desinfektion af hænderne) i sårbehandling:

- a) Efter aftagning af uren bandage
- b) Efter rensning af sår (hvis der ikke er brugt pincet og non touch princip)
- c) Efter evt. smøring med cremer/salver

Sårkassens indhold skal tilgås med rene hænder, så ved behov for at fremtage yderligere remedier/bandager undervejs i sårbehandlingen, aftages handsker og der udføres håndhygiejne.

Oprydning efter sårbehandling

- Værnemidler aftages og kasseres sammen med brugte bandager og remedier
- Brugte skalpeller og øvrige skarpe/skærende genstande anbringes i kanyleboks på stedet

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 2.1

Sårbehandling i eget hjem

Gældende fra marts 2019
Rev. senest marts 2022

- Bord der er anvendt til opdækning rengøres med vand og sæbe. Ved brug af undersiden af låget til opdækning, desinficeres dette med ethanol til overflader. Ved synlig forurening rengøres altid først med vand og sæbe og derudover desinficeres med ethanol til overflader – sidstnævnte dog kun hvis overfladen tåler dette.

Transport af instrumenter

De steriliserede instrumenter transporteres i en ren pose i en taske/rygsæk. De urene instrumenter lægges i en lille metalæske med låg på (æskerne fås på sygeplejeklinikken) og en pose udover. Der kan være omkring 6 – 8 instrumenter i en kasse. Vigtigt at der IKKE sidder synligt sekret på instrumenterne. Instrumenterne transporteres i en sygeplejekasse med låg (påsat navn på distriktet) til Sårklinikken til sterilisation, kassen bliver varmedesinficeret, så man kan bringe de rene instrumenter retur til distriktet i den.

Litteraturhenvisning

Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer, For desinfektion i sundhedssektoren, SSI, 1.3 udgave 2018

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, Om håndhygiejne, SSI, 2. udgave 2018

Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer, Om generelle forholdsregler i sundhedssektoren, SSI, 1. udgave 2017

<https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/nir>

Sundhedsstyrelsens vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren. Juni 2011

<http://www.sst.dk/~media/A72D21BA0B3444D78A2764628E038E81.ashx>